

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) №743/2002 НА СЪВЕТА

от 25 април 2002 година

относно създаване на обща рамка на Общността за дейности за улесняване на прилагането на съдебното сътрудничество по граждански дела

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 61, буква в) и член 67, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на Комисията¹,

като взе предвид становището на Европейския парламент²,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет³,

като има предвид, че:

- (1) Европейският съюз си определи целта за поддържане и развиване зона на свобода, сигурност и правосъдие, в която свободното движение на хора е гарантирано. За тази цел Общността следва да приеме освен всичко останало и мерки в областта на съдебното сътрудничество по граждански дела, които са необходими за правилното функциониране на вътрешния пазар.
- (2) На 3 декември 1998 г. Съветът прие План за действие на Съвета и Комисията относно за най-добро прилагане на разпоредбите от Договора от Амстердам в областта на свободата, сигурността и правосъдието (оттук нататък наричан „План за действие от Виена“⁴).
- (3) Срещата на Европейския съвет в Темпере на 15 и 16 октомври 1999 г. прие заключенията, със заглавие „към Съюз на свобода, сигурност и правосъдие: крайъгълни камъни от Темпере“.
- (4) На 30 ноември 2000 г. Съветът прие Съвместна програма на Комисията и Съвета с мерки за прилагане на принципа на взаимното признаване на решения по граждански и търговски дела⁵.

¹ ОВ С 213Е, 31.7.2001 г., стр. 271.

² Становище от 12 март 2002 г. (все още непубликувано в *Официален вестник*).

³ ОВ С 36, 8.2.2002 г., стр. 77.

⁴ ОВ С 19, 23.1.1999 г., стр. 1.

⁵ ОВ С 12, 15.1.2001 г., стр. 1.

- (5) Съвместно действие 96/637/ПВР⁶ създаде програма за насърчаване и обмен на специалисти, практикуващи право за периода от 1996 до 2000 г. (Гроции).
- (6) С Регламент (ЕО) № 290/2001⁷ програмата за насърчаване и обмен на правни специалисти в областта на гражданското право (Гроции – гражданско) беше разширена за временен период от само 1 година, в очакване на заключението от анализа как дейностите и подкрепата на Общността следва да бъдат фокусирани в бъдеще.
- (7) Решение № 1496/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁸ създаде програма за действие за подобряване на познанията на правото на Общността сред правните професии (Проект Робер Шуман) за период от три години.
- (8) Една гъвкава и ефективна обща рамка на Общността за дейности в областта на гражданското право е необходима, за да могат да се постигнат амбициозните цели, които са поставени от Договора, Виенският план за действие и Заключенията от Темпере.
- (9) Общата рамка на Общността за дейности следва да предвидят инициативи, предприети от Комисията в съответствие с принципите на стабилност, на дейности в подкрепа на организациите, които насърчават и улесняват съдебното сътрудничество по гражданските дела и за дейности в подкрепа на специфични проекти.
- (10) Редица дейности се изискват за бъдещото развитие на съдебното сътрудничество по гражданските дела и следователно следва да се предприемат в рамка на програма за дейности на Общността. Планирането и прилагането на тези дейности ще се ползват от тяхното групиране заедно с общата рамка за дейности на Общността.
- (11) Действията на Комисията може да включват специфични дейности, като изследвания, проучвания, семинари, конференции, експертни срещи, публикации, ръководства, база данни и/или интернет страници, както и мерки за разпространение на резултатите на проектите, съвместно финансирани по общата рамка за дейности на Общността.
- (12) Обща рамка за дейности на Общността за подобряване на взаимното разбирателство за правните и съдебни системи на държавите-членки ще допринесат за намаляване на бариерите пред съдебното сътрудничество по граждански дела, което ще подобри функционирането на вътрешния пазар.

⁶ ОВ L 43, 14.2.2001 г. стр. 1.

⁷ ОВ L 287, 8.11.1996 г. стр. 3.

⁸ ОВ L 196, 14.7.1998 г. стр. 24.

- (13) Необходими са мерки за гарантиране на добро използване на инструментите на Общността в областта на съдебното сътрудничество по граждански дела. Те ще са по-ефективни ако са координирани в рамките на обща рамка за дейности на Общността.
- (14) Тъй като целите на предлаганото действие не могат да се постигнат достатъчно от държавите-членки, следователно е необходимо европейското измерение за тяхното постигане, очакваните икономии по обхват и кумулативните предвидени ефекти на дейностите може да бъдат по-добре постигнати от Общността. Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, определен в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, определен от този член, настоящият регламент не надхвърля това което е необходимо, за да постигане на тези цели.
- (15) Участието в тази обща рамка за дейности на Общността на страните кандидатки за присъединяване към Европейския съюз ще предвиди полезна подготовка за присъединяване, и по-специално, по отношение на възможността на тези страни да прилагат достиженията на правото на Общността.
- (16) Някои принципи следва да се определят относно санкциите, които се налагат където се забелязват нередности или където задълженията по грантовите споразумения между Комисията и бенефициентите не са спазвани.
- (17) Необходимите за прилагането на настоящия регламент мерки следва да се приемат в съответствие с Решение на Съвета 1999/468/ЕО от 28 юни 1999 г., относно установяване на процедурите за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията¹.
- (18) Годишната работна програма се приема по процедурата на управителния комитет, за да гарантира мярка на институционален баланс, като отчита по-специално факта, че следва да се вземат специфични действия от Комисията, в съответствие с член 3, параграф 1.
- (19) Обединеното кралство и Ирландия, в съответствие с член 3 от Протокола за позицията на Обединеното кралство и Ирландия, приложен към Договора за Европейски съюз и Договора за създаване на Европейската общност, отразява тяхното желание да участват в приемането и прилагането на настоящия регламент.
- (20) Дания, в съответствие с членове 1 и 2 от Протокола за позицията на Дания, приложен към Договора за Европейски съюз и Договора за създаване

¹ ОВ L 184, 17.7.1999 г. стр. 23.

на Европейската общност, не участва в приемането на настоящия регламент, който следователно не обвързва Дания, и не се прилага от нея,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Глава I

Цели и дейности

Член 1

Предмет

1. Настоящият регламент създава, за период от 1 януари 2002 г. до 31 декември 2006 г., обща рамка за дейности на Общността за улесняване прилагането на съдебното сътрудничество по граждански дела (оттук нататък наричана „обща рамка“).
2. Настоящият регламент не се прилага по отношение на Дания.

Член 2

Цели

Общата рамка за дейности има следните цели:

1. да насърчи съдебното сътрудничество по граждански дела, което цели по-специално:
 - а) да гарантира правната сигурност и да подобри достъпа до правосъдие;
 - б) да насърчи взаимното признаване на съдебни решения и присъди;
 - в) да насърчи необходимото сближаване на законодателството;
или
 - г) да елиминира пречките, които са създадени от несъответствията в гражданското право и гражданските процедури;
2. да подобри взаимното познание на правните и съдебните системи по граждански проблеми;
3. да осигури стабилно въвеждане и приложение на инструментите на Общността в областта на съдебното сътрудничество по граждански дела;
- и
4. да подобри информацията за публичен достъп до правосъдие, съдебно сътрудничество и правните системи на държавите-членки по граждански дела.

Член 3

Видове дейности

Дейности с финансова подкрепа или провеждани под настоящата обща рамка за дейности следва да отговарят поне на една от целите в член 2 и да се състоят от:

1. специфични действия, които са предприети от Комисията; или
2. действия, които гарантират финансова подкрепа за специфични проекти от интерес на Общността при условията, определени в член 5; или
3. действия, които гарантират финансова подкрепа за дейностите на неправителствени организации при условията определени в член 6.

Член 4

Участие на трети страни

Тази обща рамка за дейности е отворена за участие на:

1. страните кандидатки от Централна и Източна Европа (ЦИЕ) в съответствие с условията, които са установени в Европейските споразумения, в Допълнителните протоколи към тях и в решенията на съответните Съвети за асоцииране.
2. Кипър, Малта и Турция, въз основа на двустранни споразумения, които трябва да бъдат сключени с тези страни; и
3. други страни, когато споразуменията и процедурите позволяват това.

Член 5

Специфични проекти

1. Специфичните проекти по член 3, параграф 2 се състоят от една или повече от следните дейности:

- а) обучение;
- б) програми за обмен и стажове;
- в) изследвания и проучвания;
- г) срещи и семинари;
- д) разпространение на информация;

2. Проектите може да се изпращат от институции и обществени или частни организации, включително професионални организации, изследователски институти и правни и съдебни обучения/последващи обучения на практикуващи юристи и лица, свързани със съдебната система, „практикуващи юристи и лица, свързани със съдебната система” означава *inter alia*, съдии, прокурори, адвокати, защитници, академичен и научен персонал, служители в министерствата, съдебни служители, съдебни изпълнители, съдебни преводачи и други професионалисти, свързани със съдебната система в областта на гражданското право.

3. Да имат основание за съвместно финансиране, проектите следва да включват поне три страни участнички в тази обща рамка за дейности.

Проектите също може да асоциират практикуващи от Дания, от страните кандидатки, където това би допринесло за тяхната подготовка за присъединяване, или от други трети страни, които не участват в тази рамка за дейности, където това служи на целите на проектите.

Член 6

Дейности на неправителствените организации

Финансова подкрепа за дейности по член 3, параграф 3 може да се предостави за подкрепа на дейности, включени в годишните програми на дейности на неправителствените организации, които отговарят на следните критерии:

1. те трябва да са организации с нестопанска цел.
2. те трябва да са създадени в съответствие с правото на една от държавите-членки;
3. те трябва да преследват дейности с европейски обхват и включват като общо правило поне половината от държавите-членки;
4. целта на техните дейности трябва да включват една или повече от целите по член 2.

Глава II

ФИНАНСИРАНЕ, ИЗПЪЛНЕНИЕ И ПРОЦЕДУРИ

Член 7

Финансиране

1.Съвместното финансиране на дейности съгласно настоящата обща рамка е извънредно от всяко друго финансиране от друга програма, която е финансирана от общия бюджет на Европейския съюз.

2.Действията, които са посочени в член 3, параграф 1 от една страна и в член 3, параграфи 2 и 3 от друга – получават равни дялове от годишната сума.

3.Размерът на финансова помощ от общия бюджет на Европейския съюз не може по принцип, да надвишава 60 % от разходите за действия, съгласно член 3, параграфи 2 и 3. Въпреки това, обаче, при извънредни обстоятелства, финансовата помощ може да достигне до 80 %.

Член 8

Изпълнение

1. Комисията публикува всяка година, ако е възможно преди 30 юни, годишна работна програма, която:

а) определя приоритетите по отношение на целите и видовете дейности за следващата година;

б) дава описание на дейностите по член 3, параграф 1, които Комисията възнамерява да предприеме; и

в) включва описание на изборните и оценяващите критерии и процедурите за изпращане и одобрение на предложенията за действия по член 3, параграфи 2 и 3.

2. Комисията приема годишна работна програма в съответствие с процедурата по член 13, параграф 2.

3. При оценка на избраните предложения, Комисията обръща особено внимание на следните критерии,:

а) възможност за принос към целите в член 2;

б) ориентация за разрешаване на проблеми;

в)Европейски обхват;

г)планираните мерки да осигуряват разпространение на резултатите;

д) съответствие с други минали, настоящи и бъдещи дейности; и

е) размер на действието и по-специално по отношение на икономии на мащаба и икономии на средства.

4.Комисията разглежда всеки от проектите на действия, които са изпратени до нея, съгласно член 3, параграфи 2 и 3. Решения, които са свързани с тези действия се приемат в съответствие с процедурата по член 12, параграф 2.

Член 9

Финансови решения

1.Финансовите решения на Комисията по член 3, параграфи 2 и 3 се последват от грантови споразумения между Комисията и бенефициентите.

2.Финансовите решения и грантовите споразумения, които произтичат от това са предмет на финансов контрол от Комисията и на ревизии от страна на Сметната палата.

Член 10

Наблюдение

1.Комисията гарантира редовно наблюдение и надзор на изпълнението на финансираните от Общността дейности. Наблюдението и надзора се извършва въз основа на доклади, като се използват процедурите, които са договорени между Комисията и бенефициентите. Те може да включват проверки на място чрез извадки.

2.Бенефициентите предават доклади до Комисията за всяко действие в рамките на три месеца от завършването. Комисията определя формата на този доклад, включително вида информация, която следва да бъде включена в него.

3.Бенефициентите на финансова помощ държат на разположение на Комисията всички документи, доказателства за разходите от 5 години от последното плащане, свързано с действието.

Член 11

Разпространение на информация

1. Комисията гарантира годишно публикуване на списък с бенефициенти и с дейностите, които са финансирани по тази обща рамка, включително посочване на сумата на помощта.
2. Когато проекти, които са финансирани съгласно член 3, параграф 2 не осигуряват разпространение на резултатите и когато това допринася за една от целите по член 2, Комисията може да предприеме мерки.

3. В началото на всяка година, Комисията осигурява за Комитета съгласно член 12 информация относно дейностите, които са предприети по член 3, параграф 1 през предходната година.

Член 12

Комитет

1. Комисията се подпомага от Комитет („Комитет по член 12”).
2. Когато се прави позоваване на настоящия параграф, се прилагат членове 3 и 7 от Решение 1999/468/ЕО.
3. Комитетът приема Процедурен правилник.

Член 13

Управителен комитет

1. Комисията се подпомага от Комитет („Комитет по член 13”).
 2. Когато се прави позоваване на настоящия параграф, се прилагат членове 4 и 7 от Решение 1999/468/ЕО.
- Периодът по член 4, параграф 3 от Решение 1999/468/ЕО е три месеца.
3. Комитетът приема свой процедурен правилник.

Член 14

Санкции

1. Санкциите се уреждат в грантовите споразумения в съответствие с настоящия регламент.
2. Комисията може да прекрати грантово споразумение, сключено съгласно общата рамка, ако тя открие нередности, или задълженията по грантово споразумение не се изпълняват.

Ако се открият нередности или задълженията по грантово споразумение не са изпълнени, Комисията може да прекрати плащане по баланса на финансовата помощ. Комисията търси от бенефициентите да обяснят или поправят ситуацията в разумен период, който се определя от Комисията.

Ако отговорът не е задоволителен, или ситуацията не поправена, Комисията може да прекрати грантовото споразумение и да търси връщане на вече разпределени суми, както и плащане на наказателна лихва.

3. Ако някои от задълженията по споразумението не са изпълнени, Комисията може да намали баланса на финансовата помощ и да търси връщане на вече разпределени суми, както и плащане на наказателна лихва.

Член 15

Доклад и оценяване

1. Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета не по-късно от 30 юни 2004 г. относно изпълнението на тази обща рамка, включително резултатите за контрола, докладите и мониторинга на дейностите.

2. Комисията предоставя на Европейския парламент и на Съвета доклада за оценка на общата рамка, за да е представен на време за възможно обновяване на общата рамка, най-късно до 31 декември 2005 г. Този доклад ще включва оценка на използването на средствата, която се основава на показателите за изпълнението, а именно дали целите са постигнати.

Член 16

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня на публикуване му в *Официален вестник на Европейските общности*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите-членки, в съответствие с Договора за създаване на Европейската общност.

Съставено в Люксембург на 25 април 2002 година.

За Съвета:
Председател
M. Rajoy Brey